

■ Ἀπὸ τὸ Ὁρθόδοξο Ἀγιολόγιο τῆς Ἀνατολῆς

Ὁ Ὅσιος Κύριλλος, ὁ Φιλεώτης † 2α Δεκεμβρίου 1110

Ὁ Ὅσιος πατὴρ ἡμῶν Κύριλλος ὁ Φιλεώτης γεννήθηκε περὶ τὸ 1015 στὸ χωριὸ Φιλέα, στὶς ὄχθες τῆς λίμνης τῶν Δέρκων στὴν Ἀνατολικὴ Θράκη. **Σ**τὸ ἅγιον Βάπτισμα ἔλαβε τὸ ὄνομα Κυριακός. **Ἦ**δη ἀπὸ νεαρὰ ἡλικία ἐπιδόθηκε στὴν μελέτη τῶν θείων Γραφῶν καὶ στὴν ὑπηρεσία τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ. **Χ**ειροτονήθηκε Ἀναγνώστης ἀπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Δέρκων καὶ ἐμεγάλωνε μὲ φρόνησι, διάγων βιοτὴ θεάρεστο.

Ὅταν ἔφθασε σὲ ἡλικία εἴκοσι ἐτῶν, τοῦ ἐπρότειναν νὰ τὸν χειροτονήσουν Ἱερέα. **Ὁ** ταπεινὸς μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ ὅμως ἐθεώρησε, ὅτι ἦταν ἀνάξιος τῆς Ἱερωσύνης καὶ προτίμησε νὰ πάρῃ νόμιμη σύζυγο, ὁρμώμενος ὄχι ἀπὸ φιληδονία, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία νὰ παραμείνῃ στὶς τάξεις ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἀκολουθοῦν τὴν διδαχὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν ὑπηρετοῦν μὲ τὴν τεκνοποιΐα. **Ἡ** σύζυγός του συμεριζόταν καὶ ἐκείνη τὸν ζῆλο του γιὰ τὴν τήρησι τῶν Ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, καὶ μόλις ἐγέννησε τὸ πρῶτο τους παιδί, ἄρχισε νὰ ἀγωνίζεται πλησίον τοῦ συζύγου της ἐναντίον στὴν τυραννία τῶν ἡδονῶν, μὲ τὴν ἐγκράτεια, τὴν νηστεία καὶ τὴν ἀγρυπνία, ὥστε νὰ κυριαρχήσῃ στὴν σάρκα καὶ νὰ ἀπελευθερωθῇ ἀπὸ τὰ πάθη.

* * *

Τοῦ Κυριακοῦ δὲν τοῦ ἄρκοῦσε νὰ τηρῇ τὶς νηστείες ποὺ ὑπαγορεύει ἡ Ἐκκλησία, τὴν Τετάρτη καὶ τὴν Παρασκευή· ὁ δοῦλος

τοῦ Θεοῦ ἐνήστευε καὶ τὴν Δευτέρα, τὴν Τρίτη καὶ τὴν Πέμπτη, καταλύων μόνο ξερὰ ὄσπρια καὶ πίνων μόνο νερό. **Τὸ** Σάββατο καὶ τὴν Κυριακὴ κατέλυε μὲ μέτρο ὅ,τι ἐπιτρεπόταν. **Καθ'** ὄλον τὸν βίον του ποτὲ δὲν ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ τὴν αὐστηρὴ αὐτὴ τάξι καὶ δὲν ἄφησε ποτὲ τὸν χορτασμό νὰ ταράξῃ μέσα του τὴν μνήμη τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν πόθο νὰ μιμηθῇ τὴν βιοτὴ τῶν Ὀσίων Ἀσκητῶν.

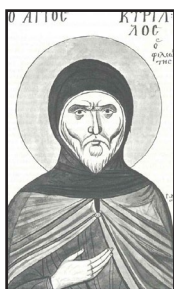
Ἔτρεφε μεγάλη ἀγάπη γιὰ τὴν ἰσάγγελο πολιτεία τῶν Μοναχῶν, οἱ ὅποιοι ἐκουσίως καθ' ἡμέραν νεκρώνονται πρὸς τὸν κόσμον καὶ πρὸς τὸ ἴδιόν τους θέλημα. **Ἐ**πεδίωκε μὲ κάθε μέσο νὰ τοὺς μιμηθῇ, σηκώνων καὶ αὐτὸς τὸν σταυρό του, ὄχι μόνο μὲ τὴν ἄσκησι, ἀλλὰ καὶ πίπτων μέσα στὴν *φλεγόμενην κάμινον* τῆς ὑπακοῆς. **Γ**ιὰ τὸν λόγο αὐτὸ ἐπὶ τρία ἔτη ἐργάσθηκε ὡς ναύτης σὲ καράβι, ἀποφασισμένος νὰ ὑπακούῃ σὲ ὄλους ὅπως στὸν ἴδιο τὸν Κύριο, δεχόμενος μὲ χαρὰ χλευασμούς, λοιδορίες, ταπεινώσεις καὶ ἀδικίες κάθε λογῆς. **Τ**ὰ ὑπέμενε ὅλα αὐτὰ μὲ ἀγαλλίασι καὶ ἐπέμενε μὲ ἀκόμη μεγαλύτερο ζῆλο στὴν νηστεία καὶ τὶς σκληραγωγίες.

Ὅταν ἐπέστρεψε στὴν οἰκία του ἀνήγγειλε στὴν σύζυγό του τὸν διακαῆ του πόθο νὰ ἀποσυρθῇ σὲ κάποιο Μοναστήρι ἢ νὰ παραμείνῃ στὴν οἰκία, παύων κάθε ἐργασία καὶ διακόπτων κάθε ἐπαφὴ μὲ τὸν κόσμον, ὥστε ἐν ἡσυχίᾳ νὰ ἐπιδοθῇ στοὺς ἄθλους τῆς ἀσκητικῆς ζωῆς. **Τ**ελικὰ, ἐνέδωσε στὰ δάκρυα τῆς συζύγου του καὶ ἐγκαταστάθηκε σὲ ἓνα στενότατο κελλὶ στὰ ἐνδότερα τῆς οἰκίας, καὶ ἔζησε ἐκεῖ ἐπὶ πολλὰ χρόνια νηστεύων, ψάλλων καὶ ἀδιαλείπτως προσευχόμενος.

* * *

Γιὰ νὰ καταπολεμήσῃ τὸν πειρασμὸ τῆς ἀκηδίας, ἔκανε μερικὲς φορὲς ἐργόχειρο, ἐπισκευάζων τὰ δίχτυα τῶν γειτόνων του. **Ὁ** πόθος του νὰ συμμετέχῃ ἐντονώτερα στὸ σωτήριο Πάθος καὶ στὴν θυσία τῶν Μαρτύρων τὸν ἔκανε νὰ φορᾷ κατάσαρκα βαρεῖα σίδερα, τὰ ὅποια τὸν ἔσφιγγαν καὶ προκαλοῦσαν δύσοσμες πληγές. **Ἀ**πὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἔφευγε καὶ πήγαινε γιὰ μερικὲς ἡμέρες στὸ πλεόν ἀπομακρυσμένο μέρος τῆς λίμνης, γιὰ νὰ ἀφοσιωθῇ στὴν προσευχή, ὥστε νὰ ἀρπάζεται ὁ νοῦς του στὴν θεωρία τῶν οὐρανίων πραγμάτων. **Ὅ**ταν ἐπέστρεψε στὴν οἰκία του, τὸ πρόσωπό του ἔλαμπε καθάριο χάρις στὰ ἄφθονα δάκρυα τῆς κατανύξεως, καὶ τότε προσφερόταν νὰ ὑπηρετήσῃ τὸν πλησίον: ἐπισκεπτόταν τοὺς ἀσθενεῖς, παρεῖχε πλουσιοπάροχη φιλοξενία στοὺς ὁδοιπόρους, χαρίζων εἰς αὐτοὺς ἀκόμη καὶ τὰ πλέον ἀναγκαῖα σκεύη τοῦ σπιτιοῦ.

Κάθε Παρασκευὴ μετέβαινε πεζὸς στὴν Κωνσταντινούπολι, ἡ ὅποια ἀπέχει σαράντα χιλιόμετρα ἀπὸ τὸ χωριό του, γιὰ νὰ προσκυνήσῃ τὸ Ἅγιο Μαφόριο τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ νὰ παρευρεθῇ στὴν

όλονυκτία στὸν ὀνομαστὸ Ναὸ τῶν Βλαχερνῶν (βλ. 28η Ὀκτωβρίου). **Μ**ία ἡμέρα, καθὼς ἐπέστρεφε στὸ χωριὸ του, ἢ φρουρὰ τὸν ἐξέλαβε ὡς κατάσκοπο, τὸν συνέλαβε καὶ τοῦ ἔβαλε στὸν τράχηλο τιμωρητικὸ κλοιό. **Δ**ίχως τροφή καὶ νερό, ἐπὶ δύο μερόνυχτα ὑπέμεινε ξυλοδαρμούς καὶ χλεύη δίχως νὰ βγῆ ἀπὸ τὰ χεῖλη του οὔτε μία διαμαρτυρία.

Μιὰ ἄλλη φορά, κατὰ τὴν ἐπίσκεψί του σὲ ἓναν ὀσιο Ἀσκητὴ στὴν Βασιλεύουσα, ὁ Ἀσκητὴς ἐπαίνεσε τοὺς ἄθλους καὶ τὴν ἀρετὴ του, τὸν ἔπεισε ὅμως νὰ ἀποβάλλῃ τὰ σίδηρα, τὰ ὁποῖα τοῦ προκαλοῦσαν φρικτὰ ἔλκη, γιὰτὶ αὐτὴν τὴν μορφή ἀσκήσεως, παρ' ὅτι τὴν ἐφάρμοσαν ὠρισμένοι Ἅγιοι, ἢ Ἐκκλησία μας γενικὰ τὴν ἀποδοκιμάζει ὡς πρόξενο κενοδοξίας. **Ὁ** ταπεινὸς μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ ἀμέσως ὑπήκουσε, ἐπέμενε ὡστόσο νὰ δένεται μὲ σχοινιά γιὰ νὰ καταπονή τὸ σῶμα του. **Ἐ**φυγε κατόπιν γιὰ πλεον μακρινὰ Προσκυνήματα: μετέβη κατ' ἀρχὴν στὸν Ναὸ τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ στὶς Χῶνες τῆς Φρυγίας (βλ. 6η Σεπτεμβρίου) καὶ κατόπιν στὴν Ρώμη, μαζί μὲ τὸν ἀδελφὸ του· ἦταν ἓνα κοπιῶδες Προσκύνημα, μετὰ τὸ ὁποῖο ὁ Ἅγιος ἀσθένησε σοβαρά.

* * *

Ὁταν ἀνέρρωσε, ἐπέστρεψε στὴν Φιλέα, ὅπου ὁ ἀδελφός του Μιχαὴλ εἶχε μόλις ιδρύσει ἓνα Μονύδριο καὶ ζήτησε ἀπὸ τὸν Ἅγιο νὰ κατηχήσῃ τὴν νεοσύστατη Ἀδελφότητα. **Λ**ίγο ἀργότερα ὅμως, ἐξ αἰτίας βαρβαρικῶν ἐπιδρομῶν, οἱ Μοναχοὶ ἀναγκάστηκαν νὰ ζητήσουν καταφύγιο στὴν πόλι τῶν Δέρκων, ἐνῶ ὁ Κυριακὸς ἐπέστρεψε στὸ Ἡσυχαστήριό του στὴν ὄχθη τῆς λίμνης.

Ὁταν ἀποκαταστάθηκε ἡ τάξις στὴν περιοχὴ, ὁ Κυριακὸς προσῆλθε ὀριστικῶς στὴν Μονή· ἐκάρη Μοναχὸς καὶ ἔλαβε τὸ ὄνομα Κύριλλος. **Ἐ**κτίσε παράμερα ἓνα κελλί, ὅπου ἀδιαλείπτως προσευχόμενος, ἀναλύοταν σὲ δάκρυα καὶ στεναγμούς· δὲν ἀμελοῦσε ὡστόσο νὰ πηγαίνει στὶς ἱερὲς Ἀκολουθίες καὶ κατὰ τὴν ὥρα τῆς Τράπεζης διηγεῖτο καὶ σχολίαζε Βίους Ἁγίων στοὺς Ἀδελφούς.

Μετὰ τρία ἔτη κοινοβιακοῦ βίου, ἔζησε ἐπὶ μία τριετία σὲ ἀπόλυτη ἀπομόνωσι καὶ κατόπιν, ἀπὸ ταπεινοφροσύνη, ἐπανῆλθε στὴν κοινοβιακὴ ζωὴ καὶ ὁ ἐραστὴς αὐτὸς τῆς ἡσυχίας ἐδίδασκε στοὺς Ἀδελφούς τὴν ἀγάπη γιὰ τὸν πλησίον καὶ τὶς ἱερὲς ἀρχὲς τῆς φιλοξενίας καὶ τῆς ἐλεημοσύνης πρὸς ὅσους τὴν ἀξίζουν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ἀναξίους.

Μία ἡμέρα χάρισε τὸ Ψαλτήριό του σὲ ἓναν πτωχὸ Μοναχό. **Τ**ὴν ἐπόμενη νύκτα, ἀφοῦ ἔψαλε ἀπὸ στήθους ὅσους Ψαλμοὺς ἐγνώριζε καὶ ἔκανε τὸν κανόνα του μὲ τὶς πεντακόσιες μετάνοιες, ἐνῶ ἔτοι-

μαζόταν να αναπαυθῆ για λίγο, θλιβόταν ἡ καρδιά του, διότι δὲν μπορούσε νὰ αινέσῃ καὶ ἄλλο τὸν Κύριο· ἐμφανίσθηκε τότε μιὰ φωτεινὴ μορφή καὶ τοῦ ἔμαθε ὅλο τὸ Ψαλτήρι. *Ἐκτοτε δὲν εἶχε πλέον ἀνάγκη βιβλίου, ἀφοῦ ἐγνώριζε ἀπ' ἐξω ὅλους τοὺς Ψαλμοὺς καὶ τοὺς ἐρμήνευε θεόπνευστα.

*Ὁ δεκατετράχρονος υἱὸς τοῦ Ἁγίου παρεκάλεσε τὸν πατέρα του νὰ τὸν δεχθῆ ὡς Μοναχό. Ἄφοῦ πρῶτα τὸν ὑπέβαλε σὲ σκληρὲς δοκιμασίες, ὁ Κύριλλος τὸν δέχθηκε ὡς πνευματικὸ τέκνο. Ὁ ζῆλος τοῦ νεαροῦ παιδιοῦ γιὰ τὴν νηστεία καὶ τὴν προσευχὴ ἀπεδείχθη τόσο διάπυρος, ὥστε μόλις δεκαοκτὼ μῆνες ἀργότερα τὸν κάλεσε ὁ Θεὸς πλησίον Του καὶ τὸ παιδί συναριθμήθηκε στὸν χορὸ τῶν Ἁγίων.

* * *

Νέες βαρβαρικὲς ἐπιδρομὲς ὑποχρέωσαν τὸν Κύριλλο νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ Κοινόβιο καὶ νὰ ζητήσῃ καταφύγιο σὲ μιὰ Μονὴ στὴς ἀκτὲς τῆς Προποντίδος. Ἡ φήμη τῆς ἀγιότητός του ἀπλώθηκε σύντομα μεταξὺ τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς, καὶ πολλοὶ τὸν ἐπισκέπτονταν. Αὐτὸ κίνησε τὸν φθόνο καὶ ἐπέφερε μομφὲς τοῦ Ἡγουμένου τῆς Μονῆς. Ἡ ταπείνωσις ὁμως τοῦ Ἁγίου ἔφερνε τὸν Ἡγούμενο σὲ ἀμνηχανία.

Ἄφοῦ ἐπέστρεψε στὴν Φιλέα, ὁ Κύριλλος ἐγκαταβίωσε ἐκ νέου στὸ Μονύδριό του καί, πλήρης θείου ἔρωτος μετέδιδε τὴν φλόγα τῆς ἀγάπης αὐτῆς στοὺς Ἀδελφοὺς μέσφ τῶν θαυμάτων καὶ τῶν διδασκῶν του. Καθὼς εἶχε ἀνακύψει μιὰ παρεξήγησι στὴν Ἀδελφότητα, συνέστησε στὸν Ἡγούμενο νὰ ἐπαναφέρῃ στὸν σωστὸ δρόμο τοὺς πλανηθέντες μὲ πραότητα, ταπείνωσι καὶ ὑπομονή, νὰ στηρίζῃ τοὺς ἀσθενεῖς καὶ νὰ προσπαθῆ σὲ κάθε πρᾶξι καὶ λόγο του νὰ μιμῆται τὸν Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστό.

*Ὁ διάπυρος ζῆλος καὶ ὁ πόθος του γιὰ τὸν Θεὸ μεγάλωνε κάθε ἡμέρα, καὶ σκληραγωγούσε τὴν σάρκα του μὲ πείσμα μεγαλύτερο ἀπὸ ἐκεῖνο τῶν ἀρχαρίων. Ἐλαβε ὡς ἀνταμοιβὴ παρὰ τοῦ Θεοῦ τὴν δωρεὰ ἀφθόνων δακρῦων, τὰ ὁποῖα ἔκαναν τὸ πρόσωπό του νὰ ἀκτινοβολῆ.

* * *

Παρὰ τὸ ὅτι ἀπέφυγε ὅσο τὸ δυνατόν νὰ γίνεῖ γνωστός, ὁ Κύριος ἐφανέρωσε τὶς ἀρετὲς του στοὺς ἀνθρώπους. Ὁ Αὐτοκράτωρ Ἀλέξιος Κομνηνὸς (1081-1118) τὸν ἐπισκέφθηκε μαζί μὲ ὅλη του τὴν οἰκογένεια καὶ ζήτησε ἀπὸ τὸν Ἅγιο νὰ τὸν συνδράμῃ μὲ τὴν προσευχὴ του. Ὁ Ἅγιος τοῦ δίδαξε τότε πῶς πρέπει νὰ εἶναι ὁ ἀληθινὸς Ἡγεμόνας: ἐκεῖνος ποὺ δὲν ἀρκεῖται νὰ ἀσκῆ ἐξουσία ἐπὶ τῶν ὑπηκόων του, ἀλλὰ προσπαθεῖ νὰ ἐξουσιάσῃ τὰ ψυχικὰ πάθη του, ὥστε νὰ βασιλεύῃ τὸ πνεῦμά του φωτισμένο ἀπὸ τὸν Θεό. Ὁ Αὐτο-

κράτωρ ἄντλησε μεγάλο ψυχικὸ ὄφελος ἀπὸ τὴν σοφία καὶ τὴν ταπεινῶσι τοῦ Ἁγίου καὶ ἐδώρησε στὴν Μονὴ βασιλικὴ χορηγία, τὴν ὁποία ὁ Ἅγιος μοίρασε στοὺς πεινῶντες μαζί με ἄλλα ἀγαθὰ τῆς Ἀδελφότητος, κατὰ τὴν διάρκεια ἐνὸς λιμοῦ, ὁ ὁποῖος ἐνέσκυψε στὴν περιοχὴ.

Ἡ Ἀδελφότητα ἔφτασε τότε στὴν ἔσχατη ἀνάγκη, ὁ Κύριλλος ὁμως δὲν ἔχασε τὴν πίστι του στὸν Θεὸ καὶ λίγο ἀργότερα, μίᾳ ἄλλῃ ἐπιφανῆς προσωπικότητα, ὁ Γεώργιος Παλαιολόγος, ἐπισκέφθηκε τὴν Μονὴ καὶ τῆς ἐδώρησε σημαντικὸ ποσό, ὥστε νὰ καλύψῃ τὶς ἀνάγκες τῆς καὶ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὶς ἀγαθοεργίαις τῆς.

* * *

Περὶ τὸ 1105 ὁ Ἅγιος Κύριλλος ἀσθένησε σοβαρά, δὲν ἐλάττωσε ὁμως τοὺς ἀσκητικοὺς ἀγῶνες του, οἱ ὁποῖοι εἶχαν καταστῆ δευτέρα φύσις του. **Συνέβη** ὁμως ἡ πλεόν σκληρὴ δοκιμασία του: **δύο** χρόνια πρὶν ἀπὸ τὴν κοίμησί του, τάλαιπωρημένος ἀπὸ τὴν ἀσθένεια καὶ τὰ γηρατεία, ὁ μισόκαλος, κατὰ θεία παραχώρησι, τοῦ ἐπεφύλαξε φρικτὸ πειρασμό. **Ἐμφανίσθηκε** μετὰ τὴν μορφὴ τοῦ Ἰωάννου Σεβαστοῦ, ἐνὸς ἀπὸ τοὺς Ἄρχοντες πνευματικὰ τέκνα τοῦ Ἁγίου, καὶ τέλεσε στὸ κελλί τοῦ Ἁγίου, μαζί με ἄλλους δαίμονες μεταμφιεσμένους σὲ ἱερεῖς, μιὰ παρωδία λειτουργίας, κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ὁποίας ὁ Ἅγιος παρ' ὀλίγον νὰ κοινωνήσῃ. **Ὅταν** ἀντελήφθη τὴν παγίδα τῶν δαιμόνων, ταραχθῆκε πολὺ καὶ ἐπανῆλθε στὰ λογικά του μόνο ἀφοῦ μετέλαβε μετὰ φόβου τῶν ἀληθινῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. **Ἐξ** αἰτίας τῆς δοκιμασίας αὐτῆς, ὁ Ἅγιος ἐπέρασε τὸν τελευταῖο καιρὸ τοῦ ἐπιγείου βίου του σὲ ἀκόμη μεγαλύτερη μετάνοια καὶ δάκρυα.

Μέχρι τὸ τέλος τῶν ἡμερῶν του δοκιμάσθηκε ἐπίσης στὴν ἀρρώστιά του, ἐξ αἰτίας ἐνὸς Μοναχοῦ, ὁ ὁποῖος ἀπεχθανόταν νὰ τὸν φροντίζῃ καὶ νὰ τοῦ δίνῃ φαγητό. **Ὁ** Ἅγιος Κύριλλος δὲν παρεπονεῖτο καὶ εὐχαριστοῦσε τὸν Κύριο, ἐπειδὴ δοκιμαζόταν μετὰ αὐτὸν τὸν τρόπο, ὥστε νὰ καθαρισθῆ ἀπὸ τὶς ἁμαρτίαις του.

Ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ στὶς **2 Δεκεμβρίου 1110**. **Τὰ** ἅγια Λείψανά του ἐπετέλεσαν ἕκτοτε πολυάριθμα θαύματα.

+

*Τῷ δὲ ἐν Τριάδι Παναγίῳ Θεῷ,
τῷ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ,
προσκύνησις καὶ εὐχαριστία,
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.*

Ἀμήν!